

VADERLANDLOOS

De Morgen, 26.11.2021, Ewoud Ceulemans

RECENSIE

Monoloog als een broeierige koortsdroom

★★★★★
VADERLANDLOOS

Theatermaker en muzikant Junior Mthombeni, zoon van een Zuid-Afrikaanse vader, keert in *Vaderlandloos* terug naar zijn jeugd in Mechelen. Verwacht geen netjes afgelijnde herinneringen: Mthombeni's monoloog is een onvoorspelbare muzikale trip.

“Een vaderlandloze heeft tentakels meegekregen om het onvoelbare te voelen”, zegt Mthombeni in *Vaderlandloos*. Twee jaar geleden regisseerde hij *Dear Winnie*, de voorstelling

over Winnie Mandela, waarvoor hij vertrok van een brief van zijn vader, een Zuid-Afrikaanse anti-apartheidsactivist. In *Vaderlandloos* plaatst de theatermaker en muzikant zichzelf centraal, hij maakt het onvoelbare voor het publiek voelbaar.

Vaderlandloos ging toepasselijk genoeg in première in het Arsenal in Mechelen, de stad waar Mthombeni opgroeide. In het Mechels dialect - “*Zijn welle nie meer goe genoeg?*” - haalt hij herinneringen op aan wijken als de Nekkerspoel, waar beenhouwer en oud-koloniaal Bernard woonde, of aan de Jambo, het café van zijn ouders waar de extreemrechtse Vlaamse Militan-

Junior Mthombeni maakt het onvoelbare voor het publiek voelbaar in het beklijvende *Vaderlandloos*. © STEF STESEL

ten Orde (VMO) terreur kwam zaaien. Voor Mthombeni, zoon van een Zuid-Afrikaanse vader en een Belgische moeder die door zijn stadsgenoten ‘bavi-aantje’ of ‘koffie-met-melk’ werd genoemd, staan de momenten in zijn geheugen gegrift.

Maar wie Mthombeni's werk als regisseur kent, weet dat hij niet van rechtlijnig, voorspelbaar theater houdt. *Vaderlandloos* ontplooit zich als een werfelende stream of consciousness, een broeierige koortsdroom waarin Mthombeni zijn publiek meesleurt. “Ben ik nu een zestienjarige met een pampers of een achtjarige met een joint in zijn bakkes?”, vraagt hij

zich af. Verwarrend of niet: het is net de opzweepende, onvoorspelbare stijl en structuur van de monoloog die zo beklijft.

Geruggensteund door drie maniakale muzikanten - Arne Demets, Pieter Van Bogaert en Cesar Janssens, met wie Mthombeni samen met regisseur Fikry El Azzouzi deel uitmaakt van het collectief Jr.cE.sA.r - ontplooit deze voorstelling zich als een jazzcompositie: het swingt, maar het schuurt ook, en de schoonheid die er ontegensprekelijk is, is van het ongemakkelijke soort. (EWC)

4 en 5 december in KVS, Brussel. In het voorjaar op tournee.